

הוראות חיסון לבעלי כנף בפינות חי, משקי ילדים, גני חיות, עופות חצר וכד'

יש לקרוא את הוראות היצרן לפני תחילת העבודה
מצורפת רשימת ספקי תרכיבים במדינת ישראל
אין לרכוש תרכיבים שלא אושרו לשימוש במדינת ישראל

I. מחלת הניוקסל

א. חובה לחסן את בעלי כנף הבאים כנגד מחלת הניוקסל:

1. תרנגולות.

2. תרנגולי הודו.

3. אווזים.

4. יונים.

5. פסיונים.

6. שלווים.

7. יענים.

8. אמו.

9. טווסים.

10. פניניות.

ב. תוכנית חיסונים

גיל 0-14 יום (עדיף לחסן ביום הבקיעה) תרכיב חי בטפטוף לשתי העיניים.

גיל 2-4 שבועות, הזרקה תת עורית בתרכיב ניוקסל מומת.

גיל 14-16 שבועות, הזרקה תת עורית בתרכיב ניוקסל מומת.

בגיל שנה ופעם אחת בכל שנה, תרכיב חי בטפטוף לשתי העיניים + הזרקה תת עורית בתרכיב ניוקסל מומת.

כל עוף שמוכנס מבחוץ יש לחסן מיידי בתרכיב חי בטפטוף לשתי העיניים + הזרקה תת עורית בתרכיב ניוקסל מומת.

יונים: יש לחסן בתרכיב מומת בלבד!!

1

- ❖ יש להשתמש בתרכיבי החיסון, תוך הקפדה על הוראות היצרן הרשומות בתוויות ובדברי ההסבר באריזות.
- ❖ חיסון המבוצע בהזרקה, מחייב כי כל בעל כנף יקבל מנה אחת של תרכיב באופן שמנת התרכיב בשלמותה תוזרק לגוף העוף.
- ❖ חיסון בעירפול או ריסוס יבוצע באופן שיבטיח פיזור אחיד של החיסון.
- ❖ חיסון במי שתייה יבוצע בהתאם להוראות תווית האריזה. יש להשתמש במספר מנות המתאים למספר העופות בלהקה.
- ❖ אין להשתמש בתרכיבי חיסון שפג תוקפם (תאריך התפוגה מופיע בכל אריזה).
- ❖ החיסון יבוצע על ידי אחד מהגורמים הבאים בלבד:
  - רופא וטרינר
  - אדם בעל היתר לעסוק בחיסון עופות בהתאם לתקנות הרופאים הווטרינריים (כשירות לעיסוק ברפואה וטרינרית בידי מי שאינו רופא וטרינר-חיסון עופות), תשנ"ד – 1994.
  - בעל העופות ובלבד שקיבל הנחיות מקצועיות לביצוע החיסונים מהשירותים הווטרינריים.
- ❖ חיסוני חובה: על המגדל לדאוג ולקבל את ההוראות הנוגעות לחיסוני החובה, לפני קבלת להקה. חיסוני החובה מסומנים בכל אחת מתכניות החיסונים.
- ❖ כל סטייה מהוראות החיסון תעשה באישור מוקדם של רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות בלבד.

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה – המועצה לענף הלול

ג. הוראות לחיסון בתרכיב חי בטפטוף לעיניים

1. יש לשמור את התרכיב במקרר לפני השימוש, אין להקפיא.
2. יש להשתמש במנה לעוף לטפטוף לשתי העיניים, טיפה לכל עין.
3. התרכיב הוא מיובש ונמכר בבקבוקים של 1,000 מנות.
4. יש למהול ב- 100 מ"ל מים שהורתחו וקוררו לטמפרטורת החדר.
5. יש להשתמש בתרכיב מיידית לאחר המיהול.
6. אין להשתמש בתרכיב אחרי שפג תוקפו (תאריך התוקף רשום על הבקבוק).

ד. הוראות לחיסון בתרכיב מומת

1. יש לשמור את התרכיב במקרר לפני השימוש, אין להקפיא.
2. לפני השימוש בתרכיב המומת יש להוציא את הבקבוק מהמקרר ולהמתין שטמפרטורת התרכיב בבקבוק תגיע לטמפרטורת החדר.
3. יש לערבב היטב את תרכיב לפני השימוש.
4. לפני השימוש יש לחטא את הפקק מבחוץ עם אלכוהול 70%.
5. אין להוציא את פקק הגומי מהבקבוק.
6. יש להוציא את התרכיב באמצעות מזרק ומחט סטרילית.
7. אין להחזיר חומר לבקבוק.
8. בסיום העבודה, יש להחזיר את הבקבוק למקרר (לא למקפיא).
9. אין להשתמש בתרכיב אחרי שפג תוקפו (תאריך התוקף רשום על הבקבוק).

II. סלמונלה

1. **חובה** לחסן כנגד סלמונלה בעלי כנף שביציהן משמשות למאכל אדם.
2. יש לחסן בתרכיב סלמונלה אנטריטידיס מומת או סלמונלה אנטריטידיס + סלמונלה טיפימוריום מומת.
3. החיסונים יבוצעו בגילים 8 ו-16 שבועות ולאחר מכן פעם בשנה.
4. יש להזריק תת-עורית.
5. הוראות חיסון כפי שרשום בסעיף I ד: " הוראות לחיסון בתרכיב מומת".

III. קדחת מערב הנילוס (West Nile Virus)

1. **חובה** לחסן אווזים כנגד קדחת מערב הנילוס.
2. החיסונים יבוצעו בגילים 0-14 ימים ו-4 שבועות ולאחר מכן פעם בשנה. באווזים מעל גיל 4 שבועות שלא חוסנו, יש לבצע שני חיסונים בהפרש של שבועיים ביניהם ולאחר מכן, פעם בשנה.
3. **התרכיב מסופק רק על ידי השירותים הווטרינריים. יש ליצור קשר עם הרופא** הווטרינר הראשי למחלות עופות כדי לרכוש את התרכיב (03-9681737).
4. הוראות חיסון כפי שרשום בסעיף I ד: " הוראות לחיסון בתרכיב מומת".

2

- ❖ יש להשתמש בתרכיבי החיסון, תוך הקפדה על הוראות היצרן הרשומות בתוויות ובדברי ההסבר באריזות.
- ❖ חיסון המבוצע בהזרקה, מחייב כי כל בעל כנף יקבל מנה אחת של תרכיב באופן שמנת התרכיב בשלמותה תוזרק לגוף העוף.
- ❖ חיסון בעירפול או ריסוס יבוצע באופן שיבטיח פיזור אחיד של החיסון.
- ❖ חיסון במי שתייה יבוצע בהתאם להוראות תווית האריזה. יש להשתמש במספר מנות המתאים למספר העופות בלהקה.
- ❖ אין להשתמש בתרכיבי חיסון שפג תוקפם (תאריך התפוגה מופיע בכל אריזה).
- ❖ החיסון יבוצע על ידי אחד מהגורמים הבאים בלבד:
  - רופא וטרינר
  - אדם בעל היתר לעסוק בחיסון עופות בהתאם לתקנות הרופאים הווטרינריים (כשרויות לעיסוק ברפואה וטרינרית בידי מי שאינו רופא וטרינר-חיסון עופות), תשנ"ד – 1994.
  - בעל העופות ובלבד שקיבל הנחיות מקצועיות לביצוע החיסונים מהשירותים הווטרינריים.
- ❖ חיסוני חובה: על המגדל לדאוג ולקבל את ההוראות הנוגעות לחיסוני החובה, לפני קבלת להקה. חיסוני החובה מסומנים בכל אחת מתכניות החיסונים.
- ❖ כל סטייה מהוראות החיסון תעשה באישור מוקדם של רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות בלבד.

IV. כרטיס חיסונים

חובה לנהל ולשמור כרטיס חיסונים ובו כל פרטי ביצוע החיסונים:

1. תאריך ביצוע החיסון.
2. סוגי העופות שחוסנו ומספרם.
3. מספר האצווה של התרכיב (רשום על הבקבוק).
4. תאריך תוקף התרכיב (רשום על הבקבוק).
5. שם מבצע החיסון ותעודת זהות.

סיכום חיסוני חובה בבעלי כנף

קדחת מערב הנילוס	סלמונלה	ניוקסל	המחלה
אוזים	בעלי כנף שביציהן משמשות למאכל אדם	כל סוגי העופות המופיעים בסעיף I	מי חייב לחסן?
מומת: הזרקה תת עורית		חי*: טפטוף לשתי העיניים	0-14 ימים
		מומת: הזרקה תת עורית	2-4 שבועות
מומת: הזרקה תת עורית			4 שבועות
	מומת: הזרקה תת עורית		8 שבועות
	מומת: הזרקה תת עורית	מומת: הזרקה תת עורית	14-16 שבועות
מומת: הזרקה תת עורית	מומת: הזרקה תת עורית	חי*: טפטוף לשתי העיניים + מומת: הזרקה תת עורית	פעם בשנה
		חי*: טפטוף לשתי העיניים + מומת: הזרקה תת עורית	בעלי כנף ממקור חיצוני

* אין לחסן יונים בתרכיב חי

3

- ❖ יש להשתמש בתרכיבי החיסון, תוך הקפדה על הוראות היצרן הרשומות בתוויות ובדברי ההסבר באריזות.
- ❖ חיסון המבוצע בהזרקה, מחייב כי כל בעל כנף יקבל מנה אחת של תרכיב באופן שמנת התרכיב בשלמותה תוזרק לגוף העוף.
- ❖ חיסון בעירפול או ריסוס יבוצע באופן שיבטיח פיזור אחיד של החיסון.
- ❖ חיסון במי שתיה יבוצע בהתאם להוראות תווית האריזה. יש להשתמש במספר מנות המתאים למספר העופות בלהקה.
- ❖ אין להשתמש בתרכיבי חיסון שפג תוקפם (תאריך התפוגה מופיע בכל אריזה).
- ❖ החיסון יבוצע על ידי אחד מהגורמים הבאים בלבד:
  - רופא וטרינר
  - אדם בעל היתר לעסוק בחיסון עופות בהתאם לתקנות הרופאים הווטרינרים (כשרויות לעיסוק ברפואה וטרינרית בידי מי שאינו רופא וטרינר-חיסון עופות), תשנ"ד – 1994.
  - בעל העופות ובלבד שקיבל הנחיות מקצועיות לביצוע החיסונים מהשירותים הווטרינריים.
- ❖ חיסוני חובה: על המגדל לדאוג ולקבל את ההוראות הנוגעות לחיסוני החובה, לפני קבלת להקה. חיסוני החובה מסומנים בכל אחת מתכניות החיסונים.
- ❖ כל סטייה מהוראות החיסון תעשה באישור מוקדם של רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות בלבד.

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה – המועצה לענף הלול

החיסונים הרשומים מעלה הם חיסוני חובה!!

להמלצות לחיסונים נגד מחלות אחרות יש להתייעץ עם הרופא הווטרינר המטפל.
אפשר לחסן את בעלי החיים הבאים גם כנגד המחלות הבאות (יתכן והרופא המטפל ימליץ על חיסונים אחרים):

תרנגולות: מארק, אבעבועות, לרינגוטרכאיטיס, גמבורו, ברונכיטוס מדבק, ראו וירוס, פסטרלה, קוקצידיה, דלקת מח נגיפית של תרנגולות.

תרנגולי הודו: TRT, דלקת מעיים דמית, אבעבועות, פסטרלה, רימרלה, ORT, דלקת מח נגיפית של תרנגולי הודו.

פסיונים: לרינגוטרכאיטיס, פסטרלה

יונים: אבעבועות

טווסים: לרינגוטרכאיטיס

שלוים: אבעבועות

- ❖ יש להשתמש בתרכיבי החיסון, תוך הקפדה על הוראות היצרן הרשומות בתוויות ובדברי ההסבר באריזות.
- ❖ חיסון המבוצע בהזרקה, מחייב כי כל בעל כנף יקבל מנה אחת של תרכיב באופן שמנת התרכיב בשלמותה תוזרק לגוף העוף.
- ❖ חיסון בעירפול או ריסוס יבוצע באופן שיבטיח פיזור אחיד של החיסון.
- ❖ חיסון במי שתייה יבוצע בהתאם להוראות תווית האריזה. יש להשתמש במספר מנות המתאים למספר העופות בלהקה.
- ❖ אין להשתמש בתרכיבי חיסון שפג תוקפם (תאריך התפוגה מופיע בכל אריזה).
- ❖ החיסון יבוצע על ידי אחד מהגורמים הבאים בלבד:
  - רופא וטרינר
  - אדם בעל היתר לעסוק בחיסון עופות בהתאם לתקנות הרופאים הווטרינריים (כשירות לעיסוק ברפואה וטרינרית בידי מי שאינו רופא וטרינר-חיסון עופות), תשנ"ד – 1994.
  - בעל העופות ובלבד שקיבל הנחיות מקצועיות לביצוע החיסונים מהשירותים הווטרינריים.
- ❖ חיסוני חובה: על המגדל לדאוג ולקבל את ההוראות הנוגעות לחיסוני החובה, לפני קבלת להקה. חיסוני החובה מסומנים בכל אחת מתכניות החיסונים.
- ❖ כל סטייה מהוראות החיסון תעשה באישור מוקדם של רופא וטרינר ממשלתי למחלות עופות בלבד.